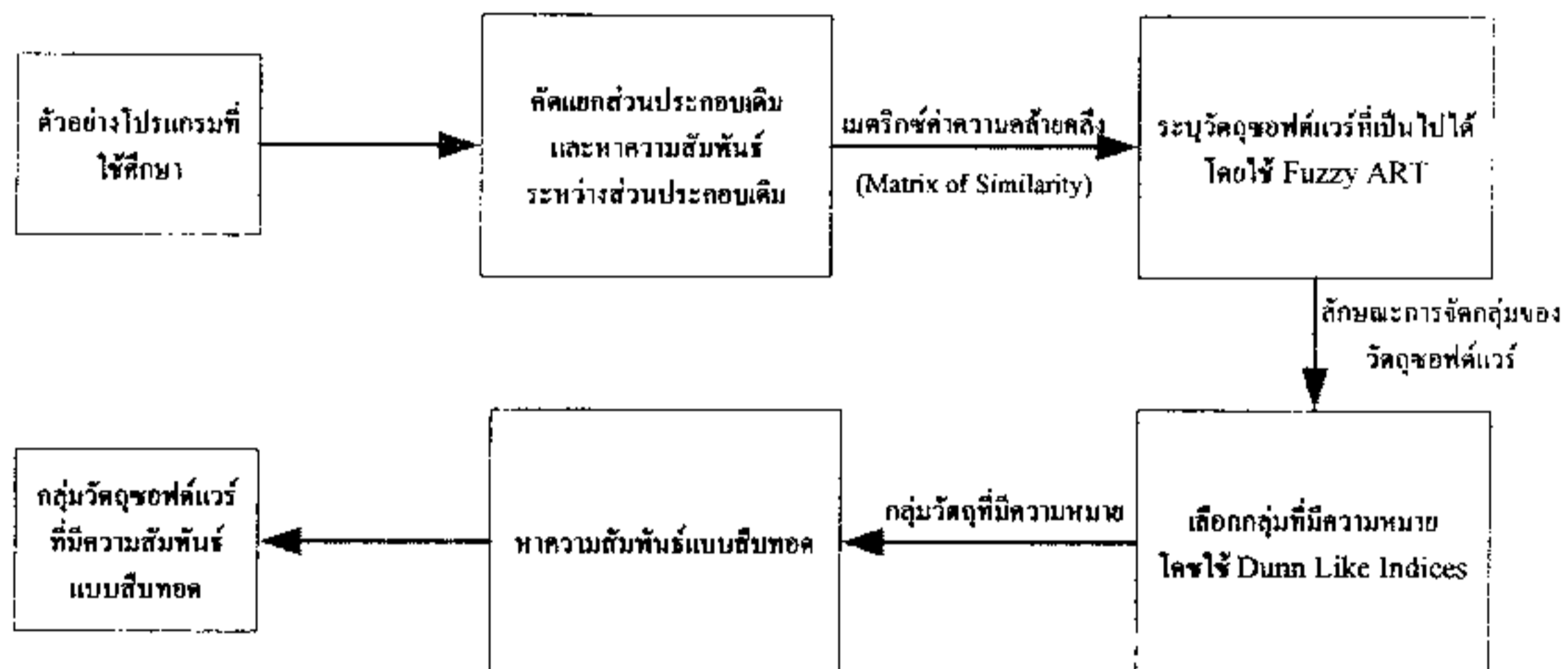

บทที่ 3

ขั้นตอนการดำเนินงาน

การระบุวัตถุซอฟต์แวร์ที่เป็นไปได้ หมายถึง การค้นหาและปรับเปลี่ยนส่วนประกอบของโปรแกรมเชิงโครงสร้างให้สามารถนำไปใช้งานในโปรแกรมเชิงวัตถุได้ ซึ่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีขั้นตอนการดำเนินงานทั้งหมด 4 ขั้นตอน คือ 1) คัดส่วนจำเพาะประกอบเดิมและหาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบเดิม 2) ระบุวัตถุซอฟต์แวร์ที่เป็นไปได้ โดยใช้วิธีการจัดกลุ่มข้อมูลแบบฟัซซีเออาร์ที 3) เลือกกลุ่มที่มีความหมาย 4) หาความสัมพันธ์แบบสืบทอดของวัตถุที่เลือก ดังแสดงในภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 คัดแยกส่วนประกอบเดิม

การระบุวัตถุซอฟต์แวร์ที่เป็นไปได้ หมายถึง การค้นหาและปรับเปลี่ยนส่วนประกอบของโปรแกรมเชิงโครงสร้างให้สามารถนำไปใช้งานในโปรแกรมเชิงวัตถุได้

3.1.1 การคัดแยกส่วนประกอบเดิม (Extracting Artifacts)

การคัดแยกส่วนประกอบเดิม หมายถึง การนำโปรแกรมเชิงโครงสร้างที่เราต้องการจะทำการปรับเปลี่ยนมาวิเคราะห์เพื่อคัดแยกส่วนประกอบที่ต้องการออกมา โดยส่วนประกอบเดิมที่แยกออกมานั้นจะมีลักษณะ 2 แบบ คือ

3.1.1.1 ส่วนของข้อมูล (Data Artifacts) คือ ส่วนประกอบที่ทำหน้าที่เก็บข้อมูลในโปรแกรมเชิงโครงสร้าง เช่น สตริกต์ (Struct) ตัวแปรส่วนกลาง (Global Variable) ฯลฯ

3.1.1.2 ส่วนของคำสั่ง (Operation Artifacts) คือ ส่วนประกอบที่ทำหน้าที่ในการทำงานตามคำสั่งต่าง ๆ ภายในโปรแกรมที่ถูกเขียนโดยผู้เขียนโปรแกรม เช่น กระบวนคำสั่ง (Procedure) ฟังก์ชัน (Function) ฯลฯ

3.1.2 การค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบเดิม (Exploring Relations)

การค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบเดิม หมายถึง การวิเคราะห์ว่าส่วนประกอบเดิมเหล่านั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร เช่น การสร้างกราฟอ้างอิง (Reference Graph) หรือการทำโค้ดสไลซ์ซิง (Code Slicing) การค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบเดิม ในส่วนของการเตรียมข้อมูล มีขั้นตอนการทำงานดังนี้

การเตรียมข้อมูล คือ การบันทึกรายละเอียดของข้อมูลที่เราต้องการจัดกลุ่มลงในเมตริกซ์ โดยใช้คุณสมบัติ (Attribute) ใดอย่างหนึ่งเป็นเกณฑ์ ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบว่าข้อมูลแต่ละอันนั้นมีคุณสมบัติเหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร โดยจะบันทึกลงในเมตริกซ์ที่เรียกว่า เมตริกซ์ข้อมูล (Data Matrix) ซึ่งมีลักษณะตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ตัวอย่างเมตริกซ์ข้อมูล

	Attribute 1	Attribute 2	Attribute 3
Object 1	1.0	0.0	1.0
Object 2	0.0	1.0	0.0
Object 3	1.0	0.0	1.0

หลังจากนั้นนำค่าคุณสมบัติที่แสดงในตารางมาคำนวณเพื่อหาค่าระยะทาง (Distance) ค่าระยะทาง คือ ตัวเลขที่บอกลถึงความแตกต่างของข้อมูลแต่ละคู่ ในที่นี้จะเลือกใช้สูตรซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

$$sim(x, y) = \frac{\sum(xy)}{\sqrt{\sum x^2} \times \sqrt{\sum y^2}}$$

หลังจากคำนวณแล้วจะบันทึกค่าระยะทางที่ได้ลงในเมตริกซ์ความแตกต่าง (Dissimilarity Matrix) ซึ่งจะมีขนาด $n \times n$ เสมอ เมื่อ n คือ จำนวนของข้อมูล และจะแสดงข้อมูลไว้เพียงครึ่งเดียว ตามตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ตัวอย่างเมตริกซ์ความแตกต่าง

	Attribute 1	Attribute 2	Attribute 3
Object 1	1.0	0.0	1.0
Object 2		1.0	0.0
Object 3			1.0

3.2 ระบุหาวัตถุซอฟต์แวร์ที่เป็นไปได้

การระบุวัตถุซอฟต์แวร์ที่เป็นไปได้ หมายถึง การเลือกกลุ่มของส่วนชุดคำสั่งที่มีความหมายมารวมกับส่วนข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกันเพื่อประกอบเป็นวัตถุซอฟต์แวร์ที่เป็นไปได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิจารณ์ของแต่ละบุคคลว่าจะเลือกระบุวัตถุซอฟต์แวร์แบบใด ดังนั้นงานวิจัยส่วนใหญ่จึงไม่ค่อยอธิบายการทำงานในขั้นตอนนี้ เพียงแต่กล่าวว่า ให้เลือกกลุ่มส่วนประกอบเดิมที่มีความหมายมาประกอบกัน แล้วสร้างเป็นวัตถุซอฟต์แวร์ที่เป็นไปได้ สำหรับการระบุวัตถุซอฟต์แวร์ที่เป็นไปได้นั้น จะใช้เทคนิคฟัซซี เออาร์ที (Fuzzy ART)

ฟัซซี เออาร์ที (Fuzzy ART)

Adaptive Resonance Theory (ART) พัฒนาขึ้นโดย Carpenter และ Grossberg ในปี ค.ศ. 1987 (Fausett, 2001 : 218) เพื่อวิเคราะห์กระบวนการรับรู้ข่าวสารของมนุษย์ (Human Cognitive Information Processing) หลักการทำงานถูกออกแบบเพื่อให้หน่วยความจำไม่มีการเปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะเกิดการเรียนรู้แบบรวดเร็ว (Fast Learning) หรือการเรียนรู้แบบช้า (Slow Learning) กับทุกสภาพข้อมูลนำเข้า

ART มีคุณสมบัติพื้นฐานดังนี้

1. Self-Scaling Computational Units การทำงานของ Attentional Subsystem ขึ้นอยู่กับ Competitive Learning ช่วยเสริมลักษณะพิเศษของรูปแบบข้อมูล (Pattern) และกำจัดสิ่งรบกวน (Noise)

2. Self-Adjusting Memory Search ระบบสามารถทำการค้นหาไปพร้อม ๆ กับการปรับค่าน้ำหนัก

3. ระบบจะทำการปรับ Attentional Vigilance โดยใช้สภาพแวดล้อมเป็นต้นแบบ ถ้าสภาพแวดล้อมไม่สอดคล้องกับการจำได้ปัจจุบัน (Current Recognition) ของระบบ ก็จะมีการปรับไปใช้ค่า Vigilance อื่น

นอกจากนี้ ART (Fausett, 2001 : 218-219) ยังมีคุณสมบัติพิเศษหลายประการ เช่น

1. สามารถเลียนแบบพฤติกรรมทางชีววิทยา โดยเน้นที่การเรียนรู้ที่ไม่สามารถควบคุมได้ (Unsupervised Learning) และ Self-Organisation ซึ่งสามารถกำหนดรูปแบบของคลัสเตอร์หรือขั้นตอนของประเภทการเรียนรู้

2. ART Network ถูกพัฒนาเพื่อให้ผู้ใช้สามารถกำหนดค่าความคล้ายคลึง (The Degree of Similarity) ของแต่ละรูปแบบที่อยู่ในคลัสเตอร์เดียวกันได้

3. ART สามารถแก้ปัญหา Stability-Plasticity Dilemma

4. สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานด้านต่าง ๆ เช่น ใช้ในการแยกให้เห็นความแตกต่างระหว่างเห็ดที่สามารถนำมารับประทานกับเห็ดที่มีพิษ การวิเคราะห์เชื้อโรคต่าง ๆ หรือแม้แต่แบบจำลองของกระบวนการทางชีววิทยาของระบบประสาท

ART มีด้วยกันหลายประเภท ขึ้นอยู่กับการนำไปประยุกต์ใช้งาน เช่น

1. ART1 เหมาะสำหรับข้อมูลที่มีลักษณะเป็นไบนารี โดยแบ่งรูปแบบของการเรียนรู้ออกเป็น 2 รูปแบบ คือ 1) การเรียนรู้แบบช้า (Slow-Learning) 2) การเรียนรู้แบบรวดเร็ว (Fast-Learning)

2. ART2 เหมาะสำหรับข้อมูลที่มีลักษณะเป็นแอนาล็อก (Continuous-Value or Analog)

3. Fuzzy ART เหมาะสำหรับข้อมูลที่มีลักษณะเป็นทั้งไบนารี หรือ แอนาล็อก

โครงสร้างพื้นฐานของ ART ประกอบด้วย 2 ระบบย่อย

1. Attentional Subsystem ซึ่งขั้นตอนของการเรียนรู้และการกระตุ้น จะเกิดขึ้นในส่วนนี้ ประกอบด้วย

1) Input Process Field หรือ F_1 Layer แบ่งย่อยออกเป็น 2 ส่วนด้วยกันคือ

(1) Input Portion เราจะแทนด้วย $F_1(a)$

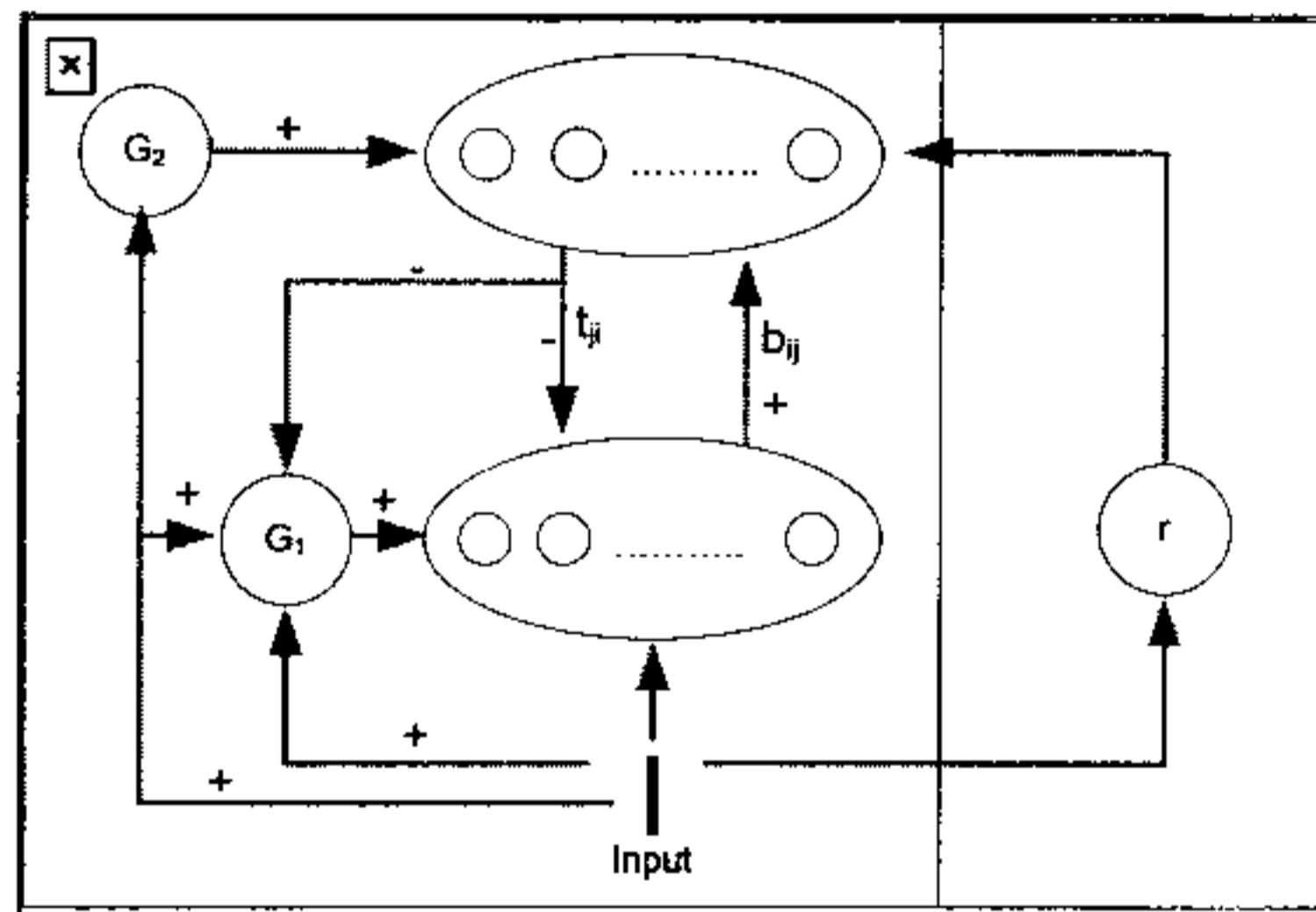
(2) Interface Portion เราจะแทนด้วย $F_1(b)$ โดยจะทำการเปรียบเทียบค่าน้ำหนักที่ได้จาก Input Portion กับ F_2 Layer

2) Cluster Unit หรือ F_2 Layer ซึ่งบางครั้งอาจเรียกว่า Competitive Layer จะทำการเลือกค่าน้ำหนักที่มากที่สุดให้เป็นวินเนอร์ (Winner) และทำการปรับค่าน้ำหนักที่ไม่ได้เป็นวินเนอร์ ให้เป็น 0

3) Gain Control ควบคุมการทำงานของ F_1 และ F_2 Layer

2. Orienting Subsystem จะทำการควบคุมการทำงานของ Attentional Subsystem เมื่อเกิดการจับคู่กันอย่างไม่เหมาะสม (Mismatch) ขึ้นที่ Attentional Subsystem โดยจะประกอบด้วยกลไกการทำงาน (Reset Mechanism) ไว้ใช้สำหรับควบคุมค่าความคล้ายคลึงของรูปแบบข้อมูลที่จะอยู่ในคลัสเตอร์เดียวกัน

แต่สำหรับ Kumar นั้นไม่ได้แบ่ง F_1 layer ออกเป็น 2 ส่วนเหมือนกับ Fausett ซึ่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะใช้แผนภาพของ Kumar อธิบายหลักการทำงานของ ART ดังแสดงในภาพที่ 3.2

ภาพที่ 3.2 โครงสร้างการทำงานของ ART

แหล่งที่มา: Kumar, 2005: 491.

ART มีหลักการทำงานโดยทั่วไป ดังนี้ (Kumar, 2005 : 491)

1. การทำงานจะเริ่มต้นเมื่อมีข้อมูลเข้าสู่ F_1 Layer โดยข้อมูลที่จะเข้าสู่ F_1 นั้นมาจาก 3 แหล่งด้วยกันคือ

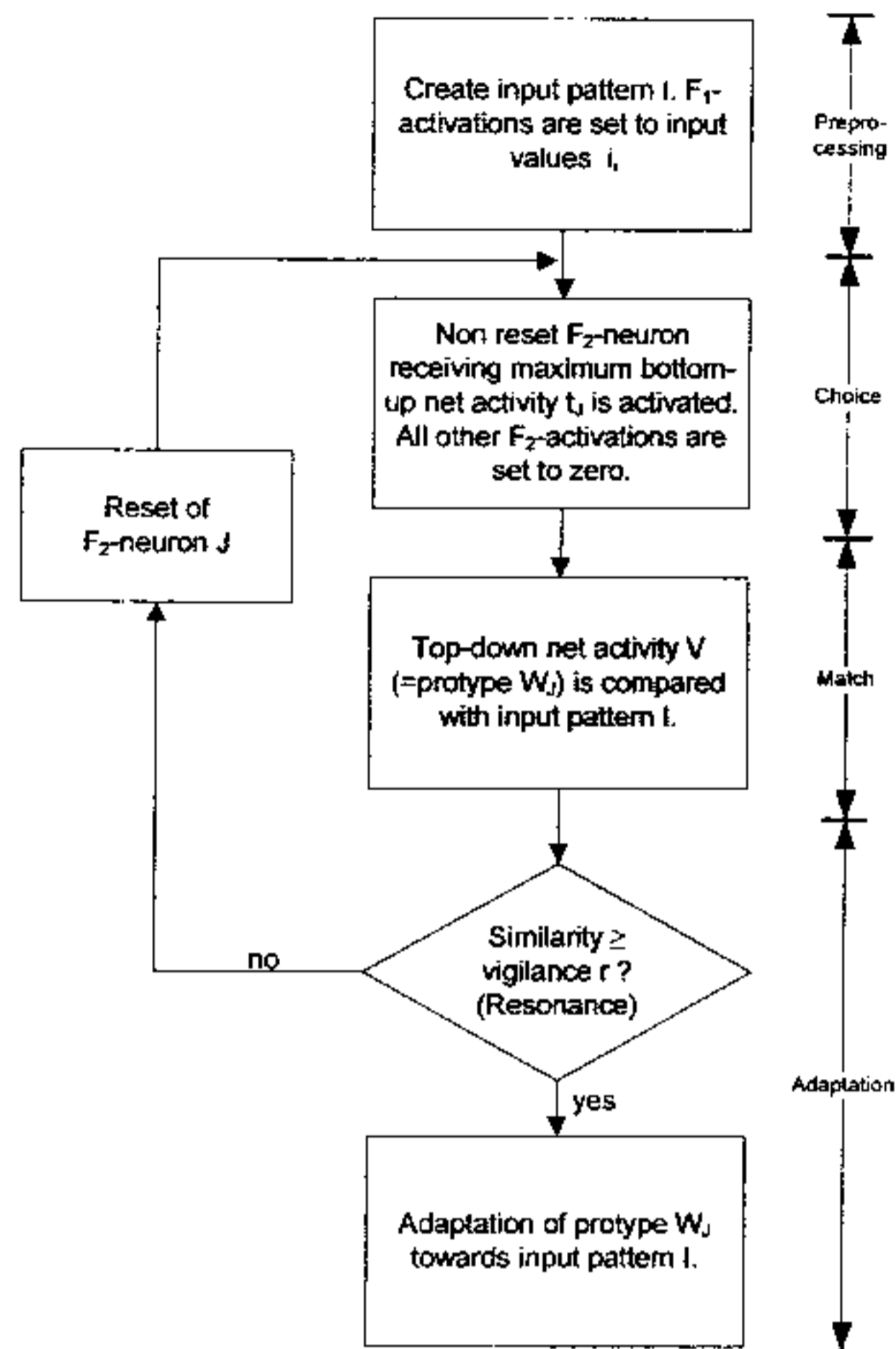
- ข้อมูลนำเข้า (Input) ที่มาจาก I
- G หรือ Gain Control
- t_{ji} หรือ top-down weight

ระบบจะทำงานได้นั้นต้องมีข้อมูลนำเข้าอย่างน้อย 2 แหล่งเข้ามาในระบบ จึงจะทำงานได้ ซึ่งจะเป็นไปตามกฎ 2/3 rule ซึ่งในที่นี้จะเรียกว่า X โดยข้อมูลจะถูกส่งเข้าไปแบบกระจายอย่างทั่วถึง (Non-Specific) และส่งสัญญาณไปรับการทำงานของ Reset Node จากนั้นค่า X จะถูกส่งไปยัง F_2 Layer เราเรียกว่า bottom-up weight โดยจะแทนด้วยสัญลักษณ์ b_{ij} ซึ่งหมายถึงค่าน้ำหนักที่ส่งมาจากโหนดที่ i ของ F_1 layer ไปยังโหนดที่ j ของ F_2 layer

2. F_2 Layer จะทำงานได้ก็ต้องเป็นไปตามกฎ 2/3 rule เช่นเดียวกับ F_1 Layer โดย F_2 Layer จะทำการเปรียบเทียบน้ำหนักทุกค่าที่เข้ามาว่าน้ำหนักไหนมีค่ามากที่สุด ก็จะเลือกน้ำหนักดังกล่าวให้เป็นวินเนอร์ (Winner) และปรับค่าน้ำหนักที่เหลือให้เป็น 0 จากนั้น F_2 Layer ก็จะส่งค่าน้ำหนักที่เป็นวินเนอร์ กลับมายัง F_1 Layer อีกครั้ง ซึ่งเรียกค่าดังกล่าวว่า top-down weight โดยจะแทนด้วยสัญลักษณ์ t_{ji} ซึ่งหมายถึงค่าน้ำหนักที่ส่งมาจากโหนดที่ j ของ F_2 Layer ไปยังโหนดที่ i ของ F_1 Layer

3. F_1 Layer นี้จะทำการจับคู่ค่าน้ำหนักที่ได้จาก F_2 Layer กับ Input Pattern ที่เข้ามาว่าเหมาะสมกันหรือไม่ สำหรับสาเหตุที่อาจทำให้เกิดการจับคู่อย่างไม่เหมาะสมกัน ก็เนื่องมาจากข้อมูลมีลักษณะแตกต่างกันมาก ถ้าเกิดข้อมูลที่ได้จับคู่กันอย่างเหมาะสม ระบบก็จะเกิดการเรียนรู้ (Learning or Resonance) และมีการปรับค่าน้ำหนักใหม่เกิดขึ้น แต่ถ้าผลการเปรียบเทียบจับคู่อย่างไม่เหมาะสม ระบบก็จะส่งสัญญาณไปบอกยัง Reset Node ว่าข้อมูลจับคู่กันไม่เหมาะสม จากนั้น Reset Node จะส่งสัญญาณไปยัง F_2 layer เพื่อให้เลือกค่าน้ำหนักที่เหลือที่มีค่ามากที่สุดมาใหม่อีกครั้ง

4. จากนั้นก็จะทำซ้ำตามขั้นตอนที่ 2-3 จนกว่าข้อมูลจะจับคู่กันอย่างเหมาะสม จากหลักการดังกล่าวสามารถแบ่งขั้นตอนการทำงานออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) Preprocessing 2) Choice 3) Match 4) Adaptation ตามภาพที่ 3.3

ภาพที่ 3.3 ขั้นตอนการทำงานของ ART

แหล่งที่มา: Frank, 1998: 545.

พารามิเตอร์ที่สำคัญของ ART ที่สำคัญ ได้แก่ (Fausett, 2001 : 225)

- n จำนวนของ Input Vector
- m จำนวนคลัสเตอร์ ที่ต้องการ
- b_{ij} ค่าน้ำหนักจาก โหนด X_i ของ F_1 Layer ไปยัง โหนด Y_j ของ F_2 Layer
- t_{ji} ค่าน้ำหนักจาก โหนด Y_j ของ F_2 Layer ไปยัง โหนด X_i ของ F_1 Layer
- ρ ค่า vigilance หรือค่าความคล้ายคลึงของกลุ่มข้อมูลที่จะอยู่ในกลุ่มเดียวกัน
- s Input Vector
- x Activation Vector
- $\|x\|$ ขนาดของเวกเตอร์ x ซึ่งหาได้จากผลรวมของทุกค่า x_i

ขั้นตอนการทำงานของ ART 1 (Fausett, 2001 : 227)

- ขั้นตอนที่ 1 กำหนดค่าพารามิเตอร์
- $$L > 1 \text{ (ใช้ในการปรับค่า bottom-up weight)}$$
- $$0 < \rho \leq 1$$
- กำหนดค่าเริ่มต้นให้กับน้ำหนักต่าง ๆ โดย
- $$0 < b_{i,j}(0) < \frac{L}{L-1+n}$$
- $$t_{j,i}(0) = 1$$
- ขั้นตอนที่ 2 ให้ทำขั้นตอนที่ 3-14 จนกว่าเงื่อนไขจะเป็นเท็จ
- ขั้นตอนที่ 3 สำหรับแต่ละ Training Input ให้ทำตั้งแต่ขั้นตอนที่ 4-12
- ขั้นตอนที่ 4 กำหนดให้ Activation ทั้งหมดของ F_2 มีค่าเท่ากับ 0 และกำหนดให้ activation ของ F_1 เป็น input
- ขั้นตอนที่ 5 คำนวณค่า Norm ของ s จากสูตร $\|s\| = \sum s_i$
- ขั้นตอนที่ 6 ส่งค่าของ input จาก F_1 layer ไปยัง F_2 layer โดย
- $$x_i = s_i$$
- ขั้นตอนที่ 7 สำหรับทุก node ของ F_2 ที่ยังไม่ inhibited
- ถ้า $y_j \neq -1$ แล้ว $y_j = \sum b_{ij}x_i$
- ขั้นตอนที่ 8 ในขณะที่ reset node ยังเป็น true ให้ทำขั้นตอนที่ 9-12
- ขั้นตอนที่ 9 เลือกค่า J ที่ทำให้ y_J มีค่ามากที่สุด ($y_i \geq y_j$) สำหรับทุก node j และถ้า y_J มีค่า -1 จะทำให้ทุก node มีสถานะเป็น inhibited และ pattern นี้จะไม่สามารถจัดกลุ่มได้
- ขั้นตอนที่ 10 คำนวณค่า x ของ F_1 อีกครั้ง โดย
- $$x_i = s_i t_{ji}$$
- ขั้นตอนที่ 11 คำนวณขนาดของ vector x โดย
- $$\|x\| = \sum x_i$$
- ขั้นตอนที่ 12 ทดสอบ reset โดย
- ถ้า $\frac{\|x\|}{\|s\|}$ น้อยกว่า ρ แล้ว $y_j = -1$ และกลับไปทำขั้นตอนที่ 8
- แต่ถ้า $\frac{\|x\|}{\|s\|}$ มากกว่า ρ ให้ไปทำขั้นตอนที่ 13

ขั้นตอนที่ 13 ทำการปรับค่าน้ำหนักที่ node J โดย

$$b_{ij}(new) = \frac{Lx_i}{L-1 + \|x\|},$$

$$t_{ji}(new) = x_i$$

ขั้นตอนที่ 14 จะหยุดการทำงานเมื่อเกิดเหตุการณ์ตามเงื่อนไข

- ไม่มีการเปลี่ยนแปลงของน้ำหนัก (no weight changes)
- ไม่เกิดการรีเซ็ต (no unit reset)

Fuzzy ART (Carpenter and others, 1991 : 759) ถูกพัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 1991 จากการรวมทฤษฎี Fuzzy Set กับ ART1 เพื่อให้ใช้งานได้กับข้อมูลที่มีลักษณะเป็นไบนารีหรือแอนาล็อก หลักการโดยทั่วไป คือ แทนที่ลักษณะของ Intersection Operator (\cap) ของ ART1 ซึ่ง Intersection Operator (\cap) เป็นตัวดำเนินการทางเซต ด้วย MIN Operator (\wedge) ของ Fuzzy Set Theory โดย MIN Operator จะช่วยลด Intersection Operator ในกรณีที่ข้อมูลเป็นแบบไบนารี การเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของหมวดหมู่ (Category) สามารถป้องกันได้โดยการทำให้เวกเตอร์นำเข้กลับเข้าสู่สภาพปกติ (Normalize Input Vector) ในขั้นตอน Preprocessing หรือที่เรียกว่า Complement Coding ซึ่งจะนำไปสู่ Symmetric Theory โดยมี MIN Operator และ MAX Operator เป็นตัวช่วยทำให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

Fuzzy ART แบ่งการทำงานออกเป็น 4 ขั้นตอน ตามภาพที่ 3.2 ดังนี้ (Carpenter and others, 1991 : 763)

1. Preprocessing

❖ Input Vector

ให้ I เป็นเวกเตอร์ ที่มีมิติขนาด M โดยที่สมาชิกแต่ละตัวในเวกเตอร์ I มีค่าอยู่ตั้งแต่ 0 ถึง 1

$$i_k \in [0,1] \quad \forall k.$$

เราสามารถนำเอา Complement Coding เข้ามาเพื่อแก้ปัญหาการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของ Cluster เพราะองค์ประกอบภายในเวกเตอร์ของ Prototype สามารถมีขนาดเล็กกลงได้ ในขั้นตอน Adaptation โดย Complement Coding สามารถคำนวณได้จากสูตรบูลิเดียน เพื่อจะทำกรแปลงรูปแบบข้อมูลนำเข้ (Input Pattern) A ไปเป็น Code Input (I) แต่ว่าวิธีนี้มีข้อเสียคือ ข้อมูลบางอย่างที่เก็บไว้ในรูปแบบข้อมูลนำเข้ (Input Pattern) จะสูญหายไป ดังนั้น จึงได้มีการคิดสูตรใหม่ขึ้นมา ให้เวกเตอร์ดั้งเดิม (Original Vector) $A = (a_1, \dots, a_k)$ ที่จะประมวลใส่รหัสไป

ยังข้อมูลนำเข้า (Input Pattern) $I = (i_1, \dots, i_m)$ โดยเพิ่ม Complement ของ A ไปยัง Original Vector และเวกเตอร์ดังกล่าวก็จะมีขนาดเพิ่มเป็น 2 เท่า

$$I = (A, A^c) \\ = (a_1, \dots, a_k, 1 - a_1, \dots, 1 - a_k) \quad a_i \in [0,1] \quad \forall i.$$

❖ **Weight vector**

แต่ละ category (j) ($1 \leq j < N$) ใน F_2 Layer ที่สอดคล้องกับเวกเตอร์ w_j โดยที่ $w_j = (w_{j1}, \dots, w_{jm})$ ของ Adaptive Weight หรือ LTM traces โดยกำหนดให้ weight ดังกล่าวมีค่าเท่ากับ

$$w_{j1} = \dots = w_{jm} = 1 \quad \dots (1)$$

❖ **Parameters**

Fuzzy ART จะมีค่า parameter ดังนี้

- ◆ Choice Parameter (α) ต้องมีค่ามากกว่า 0

$$\alpha > 0$$

- ◆ Learning Parameter (β) หรือ Learning Rate จะช่วยให้ Prototype W_j ไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเกินไป โดยมีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 1

$$\beta \in [0,1]$$

- ◆ Vigilance Parameter (ρ) คือ ค่าความคล้ายคลึง ใช้ในการบอกว่า ข้อมูลมีระยะห่างเท่าใดจึงจะอยู่ในกลุ่มข้อมูลเดียวกัน ซึ่งมีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 1

$$\rho \in [0,1]$$

2. Choice

แต่ละ input (I) และ category j กำหนดให้ Choice Function (T_j) หาได้จาก

$$T_j(I) = \frac{|I \wedge w_j|}{\alpha + |w_j|} \quad \dots (2)$$

โดยที่ fuzzy AND operator (\wedge) นิยามว่า

$$(x \wedge y)_i = \min(x_i, y_i), \quad \dots (3)$$

และ norm $\|$ หาได้จากสูตร

$$|x| \equiv \sum_{i=1}^M |x_i| \quad \dots (4)$$

กำหนดให้ T_j แทน $T_j(I)$ ในสมการ (2) เมื่อ Input (I) ถูกกำหนดแน่นอน และมี Category Choice ที่ชี้ด้วย J โดย

$$T_j = \max \{T_j : j = 1, \dots, N\} \dots (5)$$

ถ้ามีค่า T_j ที่มากที่สุดมากกว่า 1 ค่าแล้ว category (j) ที่มีค่าดัชนีน้อยที่สุดจะถูกเลือก

3. Match

Resonance จะเกิดขึ้นเมื่อฟังก์ชันที่จับคู่กัน (Match Function) ของหมวดหมู่ (Category) ที่เลือกมีค่ามากกว่า Vigilance

$$\frac{|I \wedge W_j|}{|I|} \geq \rho \quad \dots (6)$$

และจะเกิดการจับคู่กันอย่างไม่เหมาะสม ถ้า

$$\frac{|I \wedge W_j|}{|I|} < \rho \quad \dots (7)$$

ค่าของ Choice Function T_j จะถูกกำหนดให้มีค่าเป็น -1 ในช่วงเวลาของ Input Presentation เพื่อป้องกันเรื่อง Persistent Selection ในระหว่างการ Search ค่าดัชนี J อันใหม่ที่ถูกเลือกโดยสมการ (5) และกระบวนการ Search จะดำเนินต่อไปจนกระทั่งสามารถเลือกค่า J ที่เหมาะสมได้จากสมการ (6)

4. Adaptation

Weight Vector จะถูก update ตามสมการ

$$W_j^{(new)} = \beta(I \wedge w_j^{(old)}) + (1 - \beta)w_j^{(old)} \quad \dots (8)$$

3.3 ขั้นตอนการทดลอง

ขั้นตอนที่ 1 : คัดแยกส่วนประกอบเดิมออกจากโปรแกรมต้นฉบับที่เราต้องการศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 : หาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบเดิมที่คัดแยกได้

ขั้นตอนที่ 3 : จัดเรียงส่วนประกอบเดิม โดยสร้างตารางเมตริกซ์ของข้อมูล โดยพิจารณาว่าแต่ละฟังก์ชันสอดคล้องกับความสัมพันธ์ใดบ้างที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 2 ซึ่งถ้าข้อมูลสอดคล้องกับความสัมพันธ์ที่กำหนด ให้มีค่าเท่ากับ 1 แต่ถ้าข้อมูลไม่สอดคล้องกับเงื่อนไขที่กำหนด ให้มีค่าเท่ากับ 0

ขั้นตอนที่ 4 : คำนวณค่าความคล้ายคลึง (Similarity) ระหว่างฟังก์ชัน

$$sim(x, y) = \frac{\sum(xy)}{\sqrt{\sum x^2} \times \sqrt{\sum y^2}}$$

ขั้นตอนที่ 5 : นำค่าความคล้ายคลึง (Similarity) ที่คำนวณได้ไปทำการจัดกลุ่มข้อมูลด้วยโปรแกรมฟัซซี่ เออาร์ที (Fuzzy ART) โดยกำหนดค่า Vigilance และ Learning Rate ต่าง ๆ กัน

ขั้นตอนที่ 6 : ผลลัพธ์ที่ได้จะสามารถบอกได้ว่าแต่ละฟังก์ชันสามารถจัดกลุ่มในลักษณะใด

ขั้นตอนที่ 7 : นำผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 6 มาหาค่า Dunn like Indices ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่าค่า Vigilance และ Learning Rate ที่เหมาะสมมีค่าเท่าไร โดยแต่ละ Cluster จะแยกกันอย่างชัดเจนเมื่อระยะห่างระหว่าง Cluster มีค่ามาก และ เส้นผ่านศูนย์กลางของแต่ละ Cluster มีค่าน้อย ดังนั้นเมื่อนำมาหาค่า Dunn like Indices โดยมีสูตรดังนี้

$$D = \min_{i=1 \dots n_c} \left\{ \min_{j=i+1 \dots n_c} \left(\frac{d(c_i, c_j)}{\max_{k=1 \dots n_c} (diam(c_k))} \right) \right\}$$

โดยที่ $d(c_i, c_j) = \min_{x \in c_i, y \in c_j} \{d(x, y)\}$

และ $diam(c_i) = \max_{x, y \in c_i} \{d(x, y)\}$

ขั้นตอนที่ 8 : ตรวจสอบว่ามีความสัมพันธ์ในลักษณะของ Inheritance โดย

- 8.1 จัดกลุ่มของวัตถุให้อยู่ในรูปของระดับที่แตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับความถี่ในการถูกเรียกใช้งาน
- 8.2 วัตถุใดที่มีความถี่ในการถูกเรียกใช้งานสูงสุดจะอยู่ในระดับที่ 0 (Level 0) และวัตถุใดที่มีความถี่ในการถูกเรียกใช้งานน้อยกว่าก็จะอยู่ในระดับที่ต่ำลงมา เช่น ระดับที่ 1 (Level 1) เป็นต้น
- 8.3 สำหรับความสัมพันธ์แบบพ่อกับลูก (Parent-Child) นั้นจะพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่างระดับนั้น กับระดับที่อยู่สูงขึ้นไป กล่าวคือ จะคำนวณหาค่าความคล้ายคลึง (Similarity) ของแต่ละวัตถุที่อยู่ในระดับที่ i กับทุกวัตถุที่อยู่ในระดับที่ $i-1$ โดยวัตถุ t ในระดับที่ i จะกลายเป็น ลูก (Child) ของระดับที่ $i-1$ ก็ต่อเมื่อวัตถุในระดับที่ i มีค่าความใกล้เคียงกับวัตถุในระดับที่ $i-1$ มากที่สุด ดังแสดงในภาพที่ 3.4 โดยเส้นลูกศรที่บางจะแสดงลักษณะการถูกเรียกใช้งาน และเส้นลูกศรที่หนา จะแสดงถึงความสัมพันธ์แบบพ่อกับลูก